

20.11.2018

Henkilökunnan ja opiskelijoiden rokottaminen

Työntekijöiden ja opiskelijoiden rokotussuojaa koskeva tartuntatautilain 48 § astui voimaan 1.3.2018 alkaen. Säätiön palveluasumisen työntekijät työskentelevät työpisteissä, joissa on oltava Tartuntatautilain 48 §:n 1 momentin mukainen rokotesuoja. Tartuntatautilain mukaista rokotesuojaa ei velvoiteta kotiin vietävissä palveluissa eikä päivä- ja ryhmätoiminnassa.

Tartuntatautilain 48 § mukaan asiakkaiden suojaamiseksi palveluasumisen työntekijällä ja työharjoitteluun osallistuvalla opiskelijalla on oltava joko rokotuksen tai sairastetun taudin antama suoja **tuhkarokkoa ja vesirokkoa** vastaan. Lisäksi edellytetään rokotuksen antama suoja **influenssaa** vastaan.

Työharjoitteluun osallistuvien opiskelijoiden suojan tarkistamisesta ja täydentämisestä huolehtii heidän oppilaitoksensa ja sen opiskelijaterveydenhuolto.

Päijät-Hämeen sosiaalipsykiatrinen säätiön kaikissa palveluasumisen toimipisteissä hoidetaan tartuntatautien vakaville seuraamuksille alttiita potilaita, kuten

- yli 65-vuotiaita
- potilaita, joiden puolustusjärjestelmä on heikentynyt sairauden tai sen hoidon vuoksi esim.
 - kroonista sydänsairautta, esimerkiksi sepelvaltimotautia tai sydämen vajaatoimintaa sairastavia
 - diabeetikoita tai muita kroonista aineenvaihduntasairautta sairastavia
 - kroonista keuhkosairautta sairastavia
 - kroonista neurologista sairautta tai hermolihasautia sairastavia
 - tupakoitsijoita
 - vaikeasti ylipainoisia.

Suoja tulee olla kaikilla niillä asiakkaidemme kuntouttamiseen ja ohjaamiseen osallistuvilla palveluasumisen työntekijöillä, jotka työskentelevät edellä mainittujen kaltaisten potilaiden läheisyydessä.

Säätiöllä edellytämme, että palveluasumisen työntekijöillä tai opiskelijoilla on tartuntatautilain 48 §:n tarkoittama rokotussuoja asiakkaiden suojaamiseksi koko työsuhteen voimassaoloajan.

Suojan vaatimus tuhkarokkoa, vesirokkoa ja influenssaa vastaan koskee esimerkiksi alla lueteltuja työntekijäryhmiä:

- ohjaajia
- laitoshuoltajaa
- ravitsemishuollon työntekijöitä
- johtajia.

20.11.2018

Suomessa influenssakausi alkaa useimmiten joulun - tammikuussa ja kestää enimmillään toukokuulle. Tavallisesti epidemia alkaa hiipua huhtikuun aikana. Riski sairastua influenssaan muulloin on hyvin pieni. Säätiö ei vaadi influenssarokotussuojaa influenssakauden ulkopuolella.

Tartuntatautilain mukaiset rokotukset voi ottaa työajalla ja rokotukset ovat työntekijälle maksuttomia. Influenssarokotus annetaan vuosittain ja pääsääntöisesti rokotteen voi ottaa julkisen terveydenhuollon rokotustilaisuuksissa. Tarvittaessa influenssarokotteen sekä tuhkarokko- (MPR) ja vesirokko rokotteen voi ottaa työterveyshuolto Mehiläisessä. Mikäli työntekijä on sairastanut tuhkarokon tai vesirokon, ei rokotetta vaadita.

Rokottamaton työntekijä

Työntekijää, jolla on puutteellinen rokotussuoja, ei voida käyttää kuin vain erityisestä syystä laissa tarkoitetuissa asiakastiloissa. Erityisenä syynä rokottamattoman henkilöstön käyttöön voisi olla esimerkiksi se, ettei ole käytettävissä muuta ammattitaitoista henkilökuntaa, yliherkkyys tai muu rokotettavan ominaisuus taikka uusi työntekijä on saatava nopeasti töihin.

Mikäli työntekijä ei suostu ottamaan lain edellyttämää rokotetta, eikä hänellä ei ole sairastetun taudin tuomaa suojaa, työntekijän ei katsota olevan soveltuva tehtäväänsä. Työnantajan tulee tarjota tällaiselle työntekijälle ensisijaisesti työntekijän työsopimuksen mukaista muuta työtä, jossa rokotussuojaa ei tarvita. Mikäli tällaista työtä ei ole tarjota, voi rokotussuojan puutteellisuus johtaa työsuhteen irtisanomiseen. Työntekijän työsuhdetta ei saa kuitenkaan irtisanoa ennen kuin työntekijälle on varoituksella annettu mahdollisuus korjata menettelynsä. Työnantajan on ennen irtisanomista selvitettävä, olisiko irtisanominen vältettävissä sijoittamalla työntekijä muuhun työhön.

Uusia työntekijöitä haettaessa työnhakuilmoituksessa ilmoitetaan rokotussuojaa koskeva vaade palveluasumisen yksiköissä. Työhaastattelussa käydään myös läpi, että työtehtävässä ei voi toimia ilman lain edellyttämää rokotussuojaa.

Rokotesuojavelvoite ei koske tilapäisesti työskenteleviä työntekijöitä, eli ns. keikkalaisia, jotka työskentelevät vain harvoin palveluasumisen yksikössä asiakastyössä.

Ilmoitusvelvollisuus

Voimassaolevasta toimipisteen edellyttämästä rokotesuojasta työntekijä voi kertoa joko suullisesti, toimittamalla rokotustodistuksen omalle esimiehelleen. Rokotuksia koskevat tiedot säilytetään yksikön esimiehen lukitussa kaapissa erillisenä tiedostona.

20.11.2018

Mikäli työntekijä ei itse halua kertoa työnantajalle rokotussuojansa kattavuudesta tartuntatautilain mukaisiin tehtäviin, voi hän hakea soveltuvuuslausunnon työterveyshuollosta. Tällöin työterveyshuolto arvioi, onko työntekijä soveltuva tehtäviinsä. Työntekijä toimittaa halutessaan työterveyshuollon lausunnon työnantajalle. Mikäli työnantaja ei saa tietoa työntekijän soveltuvuudesta, tulee työntekijää pitää soveltumattomana tehtävään.

Säätiö on varmistanut tartuntatautilain mukaisen rokotevelvoitteen Päijät-Hämeen Hyvinvointikuntayhtymän tartuntataudeista vastaavalta lääkäriltä sekä infektiolääkäriltä.

Lähteet:

Tartuntatautilaki <https://www.finlex.fi/fi/laki/alkup/2016/20161227>

Hyvinvointialan liitto: <https://www.hyvinvointiala.fi/jasenille/tyosuhtetietoa/ajankohtaiset-lakimuutokset/>

THL, sosiaali- ja terveysalan henkilöstön rokotukset <https://thl.fi/fi/web/rokottaminen/eri-ryhmien-rokotukset/tyoelaman-rokotukset/sosiaali-ja-terveysalan-henkiloston-rokotukset>